

Двадесет и първа Международна олимпиада по лингвистика

Бразилия (Бразилия), 23–31 юли 2024 г.

Решения на задачите от индивидуалното състезание

Задача № 1. Строеж на глаголната форма:

1. подлог (**t**- 1 л. ед. ч., **mət**- 1 л. дв. ч./1 л. мн. ч., \emptyset - 2 л. ед. ч., **ne**- 3 л. дв. ч.=3 л. мн. ч.)
2. **ə** се появява точно тогава, когато е нужно да се избегне струпване на две съгласни в началото или края на думата, а също струпване на три съгласни в коя да е позиция.
3. време (**ku**- сегашно, **je**- бъдеще, \emptyset - минало)
4. **ine**-: пряко допълнение = 1 л. ед. ч. (подлог = 2 л. дв. ч./2 л. мн. ч.)
5. корен на глагола
6. **-la**: подлог/пряко допълнение = 1 л. мн. ч./2 л. мн. ч.
7. време (**-ŋ** сегашно/бъдеще, \emptyset минало)
8. **ə** се появява точно тогава, когато е нужно да се избегне струпване на две съгласни в началото или края на думата, а също струпване на три съгласни в коя да е позиция.
9. **-tək**: подлог = 2 л. дв. ч./2 л. мн. ч. (пряко допълнение = 1 л. ед. ч.);
пряко допълнение (**-tək** 2 л. дв. ч./2 л. мн. ч., **-n** 3 л. ед. ч., **-net** 3 л. дв. ч., **-new** 3 л. мн. ч.)

Звукови промени:

1. последната гласна на представка изпада пред друга гласна;
2. **t+j > cc**, **t+l > ll**, **t+n > nn**, **t+ŋ > ŋŋ**;
3. ако в думата има **a**, всички **e/i/u** в думата стават **a/e/o** съответно.

- (a)
19.	kulleŋən	<i>ти го водиш</i>	
20.	jinejguŋtək	<i>вие_(дв) ще ме ухапете</i>	
21.	tekminnew	<i>аз ги_(мн) хванах</i>	
22.	təjohallaŋtək	<i>аз ще ви_(мн) почакам</i>	
23.	mətkonŋevlaŋən	<i>ние_(мн) го изпращаме</i>	
- (b)
24.	<i>ти ще ги_(дв) видиш</i>	jelhuŋnet
25.	<i>ние_(мн) го ухапахме</i>	mətəjgolan
26.	<i>вие_(мн) ме хващате</i>	kenakmellaŋtək
27.	<i>те ви_(дв) изпращат</i>	nekunŋivŋətək
28.	<i>вие_(дв) ме доведохте</i>	inelletək

Задача № 2. притежаемо_a-sfx_a-POSS_b притежател_b-sfx_b

м. р.			ж. р.		
• животни: лъв, леопард, фламинго			• животни: зебра, импала, слон, бабуин, жираф		
• предмети, части на тялото: дълги/тънки			• предмети, части на тялото: къси/дебели		
•			•		
	ед. ч.	мн. ч.		ед. ч.	мн. ч.
sfx	-∅	-bii *	sfx	-ko	-bee
POSS	-ma	-itcha *	POSS	-sa	-eta

* е, о > i, u пред окончания за м. р. мн. ч.

(блокира се при срещната гласна а, напр. *zzokwana-bii*)

-bii-itcha > -biitcha

- (a) 19. *wiriko* — D. къс дебел корен
20. *roobee* — C. рога (напр. на дикдици)
21. *mu'a* — B. тънка клонка
22. *zzahubii* — A. опашки (напр. на леопарди)
- (b) 23. *gariko* — автомобил (= къс камион)
24. *makubii* — високи тенджери
25. *hazzakeko* — крадла
26. *dongobee* — зебри^{м/ж}
27. *zzahoko* — (къса дебела) опашка
28. *nqibii* — леопарди^{м/ж}
- (c) 29. кракът на фламингото^{м/ж} — *uphukwama gogogogo*
30. грудката V. pseudolablab на зебрата^{м/ж} — *shumukosa dongoko*
31. рогата на мъжките импали — *ruubiitcha puphubii*
32. дебелата пръчка на чужденките — *mu'akoeta uhuyitibee*
33. високата тенджера на момчетата — *makuitcha eratibii*
34. дългите тънки корени на импалата^{м/ж} — *wiribiisa pophoko*

Задача № 3.

- A B-ane X $\begin{cases} \text{rä} & \text{— ако A е жена} \\ \text{yé} & \text{— ако A е мъж} \end{cases}$

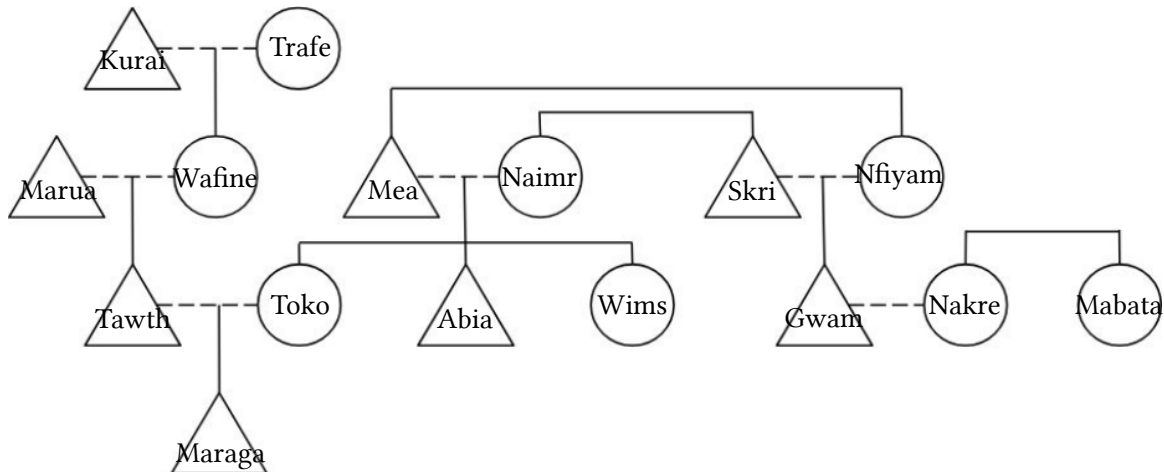
- A = роднина на B
- X = роднински термини

• ɲafe	баща	B	брат
ɲame	майка	D	дъщеря
nge	дете	F	баща
zath	дядо, внук	H	съпруг
zath ɲare	баба, внучка	M	майка
nane	по-голям брат или сестра	S	син
ngth	по-малък брат или сестра	W	съпруга
enat	зет (мъж на дъщеря)	Z	сестра
ɲäwi	вуйчо		

термини след размяна на сестри:

bäiɲaf	MB = FZH, ZS = WBS, BS = HZS
bäiɲam	FZ = MBW, ZD = WBD, BD = HZD
yamit	дете на bäiɲaf и bäiɲam
yumad	съпруга на yamit

(a)

- (b)
1. **bäiɲam rä**
 2. **enat yé**
 3. **zath ɲare rä**
 4. **nge yé**
 5. **Nakreane**
 6. **rä**

(c) **Skri Abiaane bäiɲaf yé.**

Задача № 4.

- (a)
1. **çum 'aa'** (крак — съд): С. *джапанки*
 2. **dâw çum** (човек — крак): I. *крак*
 3. **dâw nôr** (човек — уста): В. *уста*
 4. **dâw nôr keet** (човек — уста — листо/език (част на тялото)): Н. *език (част на тялото)*
 5. **dâw tôog** (човек — дъщеря): F. *дъщеря*
 6. **dâw sôb pis piis** ((човек — ръка — малък) — малък): D. *кутре (пръст)*
 7. **dâw tôoj** (човек — нос): J. *нос*
 8. **dôo' piis** (правя — малък): E. *намалявам*
 9. **sôb dak** (ръка — поставям): A. *пръстен*
 10. **suk 'aa'** (брашно — съд): G. *кутия с брашно*
 11. **be keet** (дърво — листо/език (част на тялото)): M. *листо*
 12. **be tum** (дърво — семе/око): Q. *семе*
 13. **yak yaa'** (маниока — пека): T. *макашейра*
 14. **yak nâax** (маниока — вода): S. *тукупи*
 15. **nâx rôog** (вода — голям): P. *главна река*
 16. **nâx taax** (вода — тапир): L. *капибара*
 17. **taax 'uuu** (тапир — опитомен): K. *опитомен тапир*
 18. **tum tâag** (семе/око — знам): N. *очила*
 19. **yon 'uuu** (мравояд — опитомен): R. *опитомен мравояд*
 20. **yon tôoj** (мравояд — нос): O. *револвер*
- (b)
21. **dâw sôb piis** (човек — (ръка — малък)): *пръст на ръката*
 22. **dâw sôob pis** ((човек — ръка) — малък): *малка ръка*
 23. **dâw çum piis** (човек — (крак — малък)): *пръст на крака*
- (c)
24. *поток* — **nâx piis** (вода — малък)
 25. *малък тапир* — **taax pis** (тапир) — малък
 26. *око* — **dâw tum** (човек — семе/око)
 27. *внучка* — **dâw tôg tôog** (човек — (дъщеря — дъщеря))

Задача № 5. Словоред:

- S V (S = подлог при непреходен глагол; V = глагол)
- A-lu V P (A = подлог при преходен глагол; P = пряко допълнение)

Съществително:

	именни класове:	P = S	A
	жени	гга-	ггу-
(♀)	мъже	пуа-	пуу-
(♂)	мъже = животни	∅-	ки-
(♀)	животни	∅-	ји-
	ядливи неща	ма-	
	мн. ч.	ли-	линји-

Глагол:

- време (j- сегашно, k- бъдеще/минало)
- (пряко допълнение)
- подлог

	именни класове:	P	S	A
	жени	arg-	anda-	anda-
(♀)	мъже	any-	iwa-	ilu-
(♂)	мъже = животни	∅-	a-	ilu-
(♀)	животни	∅-	i-	inju-
	ядливи неща	∅-	∅-	∅-
	мн. ч.	al-	alu-	alu-

- корен на глагола
- време (-∅ минало, -nji сегашно, -la бъдеще)

- (a) 15. mirningiya ka-wulumala – *Мъжът ще изтича.*
 16. nyu-munangalu kalilu-wudurruma li-wakuku – *Белият мъж нахрани кучетата.*
 17. linji-ardulu jalu-wubanji ma-burlurlu – *Момчетата/момичетата (децата) некат хляба.*
 18. rru-nhanawalu janda-athamanji ardu – *Жената гони (сег. вр.) момчето.*
- (b) 15. ♂
 16. ♀
 17. ?
 18. ♂
- (c) 19. *Кучето подгони момичето.*
 ♀ ji-wakukulu karrinju-athama rra-ardu
 ♂ ki-wakukulu karrilu-athama rra-ardu
 20. *Бременната жена храни (сег. вр.) стариците.*
 ♀=♂ rru-walkurulu jalanda-wudurrumanji li-bardibardi
 21. *Старецът излекува мъжа янюва.*
 ♀ nyu-malbulu kanyilu-yabima nya-yanyuwa
 ♂ ki-malbulu kilu-yabima yanyuwa
 22. *Кенгуруто ще се върне.*
 ♀ wunala ki-wanila
 ♂ wunala ka-wanila